

KMETSKI LIST

Štev. 45.

Ljubljana, 6. novembra 1940

Leto XXII

Vojna se je pomaknila na Balkan

Pravijo, da ni nič nemogočega pod soncem, a vprav razvoj dogodkov v dobrem letu nam je potrdil resničnost te trditve. Zgodile so se najbolj čudovite in neverjetne reči.

Že izbruh same vojne se je zdel pred dobrim letom skoraj nemogoč. Diplomatijske stare šole so tolažili svet, da navadno ni dosti dežja, kjer rado veliko grmi, zgodilo se je vprav nasprotno. Vojna je izbruhnila in se razvnela. Kakor v strahotni pravljivi smo videli po junškem odporu zlom poljske armade. Zatem se je vojna vihra divje pomikala zdaj na sever, zdaj na zapad, dokler se ni razširila do neslučenega obsega. Po zasedbi Poljske, Belgije, Norveške, Danske, Nizozemske, Luksemburga in po zlomu francoskega odpora je bil ob sodelovanju naše zapadne sosedbe s strani držav osi proglašen boj proti Angliji za novo razdelitev sveta.

Evropa in Azija

Ko je stopila še Japonska s posebnim paketom v sklop avtoritarnih držav, se je zdelo, da se bo težišče vojnih dogodkov preneslo na Daljni vzhod. V resnici so tam tudi v teku veliki dogodki, katerih pomen in dalekosežnost je danes še težko presoditi. V silni borbi med Japonsko in Čangkajškovo Kitajsko nista prizadele le ti dve velesili, ampak v veliki meri tudi Rusija, Anglija, Amerika in Francija (Francoska Indokina).

Dokler se je zdela Francija še močna, to vprašanje vsaj za Evropo ni imelo tolike važnosti. Medtem so se dogodki razvijali dalje in je Japonska za Azijo proglasila podobno načelo kakor državi osi za Evropo. Japonska zahteva, da se njej poveri nova razdelitev sil v Aziji in sploh vzpostavitev novega reda v vseh teh ogromnih predelih sveta. S tem pa sta neposredno prizadele dve največji velesili, namreč Rusija in Zedinjene države. Ker je še naša zapadna sosedba proglasila Sredozemlje za svoje interesno območje, so prav za prav nastala v sedanjih vojni tri velika bojišča. Eno obsega vso severozapadno Evropo, drugo, tako zvano Sredozemlje, obsega južnizapadno in deloma južno Evropo ter Afriko, tretje pa Daljni vzhod, od koder vsak trenutek lahko šine vojna iskra proti zapadu v Rusijo, proti vzhodu pa v Ameriko. Odtod silna nervoznost in napetost ne le v vojujočih se državah, ampak tudi v tistih, ki so danes še kakorkoli nevtralne.

Balkan ob strani

Pri vsem tem je kazalo, da bo Balkan ostal v teh silnih pretresih neudeležen. Kakor je skraja vse od trenutka v trenutek čakalo, kdaj bo počilo na Balkanu, tako so se polagoma duhovi pomirili. Balkanske države so zapored izjavile, da žele ohraniti v sedanjem trenju strogo nevtralnost. Nikomur pa ni ostalo prikrita, da je Balkan sila važno področje, na katerem se križa nešteto interesov posameznih velesil. Zato se je tudi bila huda borba med diploma-

cijo zapadnih demokracij in velesilami osi za Balkan.

Medsebojna trenja

Medtem ko sta Rumunija in Grčija sprejeli angleško-francosko jamstvo za nedotakljivost svojih meja, je naša država vsako jamstvo odklonila. Bolgarija pa se je trudila urejevati svoje zunanje politične odnose tako, da bi bilo na vse strani kar najbolj prav. To nam postane toliko bolj razumljivo, ako pomislimo, da imajo tudi balkanske države same med seboj polno tihih sporov in nesoglasij ter jim je dobrodošla vsaka prilika, ki se jim ponudi za ureditev še nerešenih vprašanj.

Posebno jasno se je to pokazalo v trenutku, ko je Rusija zahtevala vrnitev Besarabije. Da ta bogata pokrajina z veliko razvojno možnostjo in pretežno slovanskim življenjem ne bo dolgo ostala rumunska last, to so trezni politiki napovedovali že po zadnji svetovni vojni. Marsikaj je bilo mogoče slutiti tudi iz raznih izjav kancelarja Hitlerja, ki jih je dajal pred in med nemškopoljskim spopadom.

Delitev interesov

Tajnih klavzul (opomb) v rusko nemški pogodbi sicer ne poznamo, marsikaj pa daje slutiti, da sta si Nemčija in Rusija že skraja razdelili interesna območja, da bi se tako izognili morebitnim poznejšim nesoglasjem. Več ko verjetno je, da je bil predmet diplomatskih razgovorov v teh pogajanjih tudi celotni sklop balkanskih vprašanj. Prišlo je bržkone tudi do načelnega sporazuma med obema velesilama, ki sta ga pozneje verjetno potrdili še Italija in morda tudi Japonska, vsekakor pa vsaj Italija.

V zvezi s tem je razumljiv nedavni nastop Madžarske in deloma tudi Bolgarije. Zlasti značilno je postopanje Madžarske, ko razsodiščni velesili nasproti Rumuniji nista upoštevali toliko narodnostnega načela, ampak sta dali prednost zgodovinskimi ozirom.

Izselitev Nemcev iz Besarabije in Bukovine bi dala slutiti, da smatra Nemčija sedanjo ureditev tega vprašanja za trajno in noče, da bi bila nemška narodna manjšina v teh pokrajinah kdaj vzrok nesoglasja med Nemčijo in Rusijo. Ker je tudi Bolgarija v Dobrudži vsaj deloma dosegla svoj cilj, bi človek lahko rekel, da je rumunsko vprašanje na Balkanu rešeno. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti, da Rumunijo le deloma smatrajo za balkansko državo. V glavnem jo prištevajo še k srednjeevropskemu ozemlju.

Bržkone so velesili osi vodili prav posebni ozirom, da sta najprej načeli vprav rumunsko vprašanje. Pri tem so različne okoliščnosti igrale pomembno vlogo. Na eni strani je bila ruska zahteva po Besarabiji, na drugi dejstvo, da je Rumunija pod vodstvom bivšega kralja Karola sprejela angleško jamstvo in je bila torej

pod angleškim vplivom, končno pa so tu v nemali meri odločali rumunski petrolejski vrelci.

Ne da bi se želeli spuščati v podrobnosti, naj samo ponovno podčrtamo, da z rešitvijo rumunskega vprašanja še ni bilo rešeno balkansko vprašanje, ampak je bilo slednje komaj dobro načeto. Saj še ni rešeno vprašanje bolgarskega dohoda na Egejsko morje in Grčija je tedaj ostala še vedno pod angleškim vplivom, ker se kljub prijateljskim stikom s silama osi ni bila odrekla angleškemu jamstvu. Da ta okolnost ne bo mogla trajno ostati brez posledic, je bilo vsakomur jasno.

Sredozemlje in Balkan

Ako velesili osi želita izriniti Anglijo z evropske celine, nikakor ne moreta trpeti, da bi bila kaka država v Evropi kaj bolj tesno politično povezana z Veliko Britanijo. Po uspehih v severnem in zapadnem delu Evrope sta se morali velesili osi nujno obrniti na jug. Ker je naša zapadna sosedba še veliko bolj zainteresirana na Sredozemlju kakor Nemčija sama, je naravno in razumljivo, da je tu v borbi proti Angliji prevzela pobudo in vodstvo Italija. V posebni noti je sporočila grški vladi, da v obvarovanje njene nevtralnosti zahteva dovoljenje za zasedbo nekaterih oporišč in vojaško važnih točk po italijanskih četah. Kolikor povedo poročila, je bilo pri tem rečeno, da bi bila ta zasedba le prehodnega značaja, torej samo za čas, dokler traja sedanja vojna. Italija da s tem ne želi kršiti grških meja in ne njene suverenosti.

Isti pojmi imajo v današnji dobi v različnih okoliščinah močno različen pomen. To smo imeli priliko videti že nekajkrat. Tako je tudi grška vlada pod predsedstvo mgenerala Metaxasa smatrala italijansko zahtevo kot vojno napoved. Ali je pri tem ravnala pravilno ali pogrešno, o tem nam ne gre sodba in nas kot nevtralce vprašanje tudi toliko ne zanima. Mi ugotavljamo samo suho dejstvo.

Spričo tako različnega tolmačenja je v začetku preteklega tedna nastalo med Italijo in Grčijo vojno stanje, ki je naravno vzbudilo v sosednjih državah izredno pozornost in obilo ugibanja o nadaljnjem razvoju dogodkov.

Razširjenje ali omejitve vojne

Zdi se, da ni samo plod propagande, ampak da bi Anglija po skušnjah prejšnje vojne res rada bojišče kar najbolj razširila in ga prenesla zlasti tudi na evropski jugovzhod in na Bližnji vzhod. Velesili osi si tega nikakor ne želita in delata na to, da bi ostal grško-italijanski spor omejen na ti dve državi.

Zdi se, da je v tej tekmovalni borbi večje važnosti zakulisna diplomatska igra nego dogodki na bojiščih. Bolj kakor orožje bo odločila diplomacija, ali bo ostal ta spor res omejen samo na ti dve državi, ali pa se bo razširil.

Doma in drugod

POŠILJANJE PAKETOV V FRANCIO

Ministrstvo za pošto je z namenom, da bi omogočilo pošiljanje življenjskih potrebščin našim državljanom, ki živijo v nezasedenem delu Francije, sklenilo vzpostaviti paketni promet s Francijo. Glede na to bodo vse pošte v državi prevzemale pakete do 20 kg. Za pošiljke, ki so težje od 1 kg in ki je njihova vrednost večja od 50 din, je potrebno posebno dovoljenje od deviznega ravnateljstva Narodne banke. Vse paketne pošiljke, ki se pošljejo iz Jugoslavije v Francijo, ne smejo vsebovati stvari, ki so v celoti ali delno tujega izvora, od domačih pa ne fižola, mila, olja in sladkorja. Blago, ki je namenjeno, da se pošlje v paketu v Francijo, ne sme biti poslano v pločevinasti škatli.

RESOLUCIJE ZVEZE KMETIJSKIH ZBORNIC

Preteklo sredo je imela svojo redno sejo Državna zveza kmetijskih zbornic v Beogradu. Predsednik zveze Badžak je poudaril v svojem uvodnem govoru, da Kmetijske zbornice ne morejo pokazati tistega uspeha kakor je bilo potrebno, zato, ker jim manjkajo denarna sredstva. Dosedanje doklade so po njegovem mnenju premajhne.

Na koncu debate so bile sprejete razne resolucije. Prva zahteva finančne podpore kmetijskim zbornicam v obliki posebne takse na promet s kmetijskimi pridelki. (Za slovensko kmetijsko zbornico morajo kmetje prispevati že sedaj okrog milijon din).

Druga resolucija vsebuje več zahtev, ki se tičejo prehrane prebivalstva, povečanja kmetijske proizvodnje kmetijskega kredita vrhovnega kmetijskega sveta, sveta pri kmet. ministru, ustanovitev novega fonda itd.

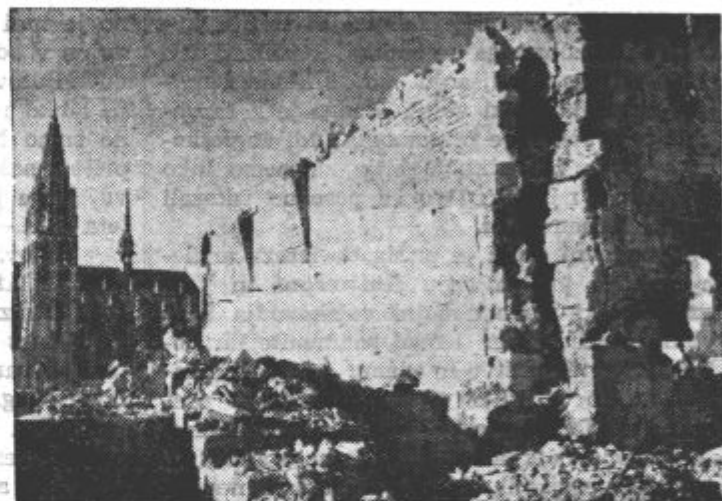
DVE HRVATSKI UREDBI

Zaradi posebnih gospodarskih razmer so se pričela zadnja leta preseljevati v južne kraje naše države številna industrijska podjetja iz severozapadnih pokrajin. To preseljevanje je zajelo tudi Slovenijo, zlasti pa Hrvatsko. Radi najnovejših ukrepov proti Židom, se je pričelo opažati med njimi živahno gibanje za prodajo delnic ali podjetij nežidovskim osebam, ali pa so se vršili samo navidezni prenos.

Da bi ne imela za Hrvatsko ta akcija neprijetnih gospodarskih posledic, je izdal hrvatski ban dve dalekosežni uredbi. Prva uredba

Levo: Pogled na rotterdamsko pristanišče. — Desno: Cerkev je ostala nepoškodovana.

Ivan Nemec:

Zlomljena noga

Sonce je prijazno svetilo v celovško sodno dvorano. Jože Peternel iz Kofe pa je zamišljeno sedel na obtožni klopi in se ni veliko zmenil za obsežno obtožnico, ki ga je okrivila, da je opravljal službo vaškega mazača. Jože Peternel je strmel v črno piko stare sodne klopi in nepremično sedel, niti zganil se ni, ko ga je vprašal sodnik:

— Obtoženec Peternel! Ali ste slišali, kaj vas dolže in kaj imate povedati v zagovor?

Peternel je molčal.

— Vprašam vas ponovno! Ali ste slišali obtožnico in kako se mislite zagovarjati?

Molk. Peternel se ni zganil s svojega sedea, zapičil je pogled v črno piko na klopi in molčal. V sodni dvorani je bilo slišati le brenčanje muhe, nekje na ulici pa je ropotal težko naložen voz.

— Govorite, Peternel! je nenadoma zopet prekinil tišino sodnik in si nataknil očala.

Peternelov zagovornik je stopil k obtožencu in ga potrepal po ramenu, nakar je Peternel skočil iz klopi in ves presenečen menil:

— Ali ste mene vprašali?

— Ne delajte se neumnega in odgovarjajte na postavljena vprašanja, sicer...

— Pripominjam, gospod sodnik, da je mojega klienta zelo potreslo in res ni slišal vaših vprašanj, zato vas prosim, da to upoštevate, — je prekinil Peternelov zagovornik in si pobožal brado, Peternel pa ga je nekam hvaležno pogledal.

— Sicer, da... Torej odgovarjajte na vprašanja. Kaj potreslo? Obtožnico ste slišali, zato vas ponovno vprašam, ali se čutite krivega dejanja, da ste zdravili ljudi in počenjali mazaštvo?

— Krivega? Ne vem. Ljudi sem zdravil. Tudi Lovru Štempiharju sem pomagal. Zlomil si je nogo in nikogar ni bilo v gorski vasi, pa

sem moral. Naša hiša že čez sto let opravlja zdravniško službo. Je nekako v naši krvi. Ze praded se je ukvarjal z zdravljenjem, zdravil je moj oče, zdravim jaz in bom zdravil, prav tako pa bodo pomagali ljudem iz težav moji otroci. Ko bi le videli, kako se že moj sin razume na vso stvar. Dober dečko bo.

— Peternel! — ga je ves rdeč prekinil zagovornik in s prsti mečkal brado, sodnik pa je nenehno dvigal in spuščal očala. Debela ustnica se mu je spustila čez brado in zdaj pa zdaj udarila ob zgornjo, kakor bi si hotel zajeti sapo.

Državni tožilec se je nerodno vrtel na stolu, v sodnikovi glavi pa je med tem padla odločitev.

— Vi torej vse priznavate? — se je zopet obrnil k Peternelu in obrnil svinčnik v polkrogu med suhimi prsti.

— Zakaj bi pa tajil. Krivice nisem nikomur napravil, zato imam mirno vest. Saj lahko celo vidite moje delo, zakaj pa ne. Štempihar! — je zaklical Peternel in se obrnil proti gručati ljudem, ki je prisluškovala razpravi.

V ospredje se je priril velik mož z nagubanim čelom in orjaškimi prsi, desno hlačnico pa je imel potegnjeno visoko čez koleno. Za kakšen peden pod kolonom je imel na nogi moder obroč.

— Vidite, gospod sodnik! Tega moža sem zopet postavil na noge. Pred tremi meseci mu je voz prelomil kost, sedaj pa že krepko stopi. Kajne, Lovro?

Štempihar je prikimal in udaril krepko z nogo ob tla, da bi ljudje videli, kako krepko že stoji. Zagovornik je med tem v licu neprestano menjaval barve in nervozno stopical za Peternelom, nato pa je hrešče zaklical:

— To ni res! Gospod sodnik, vi sami boste priznali, da to ni res, da to ne bo držalo. Moj klient se je prestrašil in sedaj hoče opravičiti svoje dejanje. Vi, mož, kako vam je že ime? No, Štempihar! Povejte, mož po resnici, nič se

ne bojte, ker se vam pred pravico ni treba bati ničesar. Kdo je ozdravil vašo nogo in če ste sploh imeli zlomljeno?

— Kdo? — se je začudil Štempihar in ni mogel verjeti, da ga učeni gospod tako čudno vpraša. — Kdo? Kdo drugi kot Peternel. V naši zavrženi vasi Peternel pomaga iz težav. Kdo bi pa prišel k nam, če bi ne bilo Peternela?

— To ni res, — je zkljnil zagovornik.

— O, res je, gospod. Saj ste mi rekli, da naj po pravici povem, pa sem, zakaj bi tudi lagal? Sramoto bi delal Peternelu, če bi lagal, ker je preveč dober mož. Nogo mi je zastoj ozdravil.

— Gospod sodnik, predlagam, da se zaslisi nove priče. Vi Peternel...

— Dovolj. Ne rabimo drugih dokazov. Obtožba dr. Ledererja o mazaštvu obtoženega Peternela je dokazana. Besedo ima zagovornik.

— Smatram, da to ni res, kar hočeta dokazati obtoženec in Štempihar. Predlagam...

— Res je! — sta planila Peternel in Štempihar in zagovorniku zaprla sapo. Z veliko težavo je potem skušal dokazovati, da je Peternel morda res kdaj kaj svetoval, ni pa zato jemal nobenega plačila, ozdravljena noga Štempiharja pa prav gotovo, o tem je sodišče sigurno tudi samo prepričano, ni njegovo delo, zato predlagam, da se obtoženca oprosti. V dokaz moje trditve...

— Jaz sem ozdravil Štempiharjevo nogo, gospod, — je vzkliknil Peternel in začudeno pogledal najprej zagovornika, nato pa še sodnika in ostale ljudi.

Zagovornik je ogorčen požrl slino in po krajših besedah končal zagovor, nato pa se je ves perpoten spustil na stol. Sodnik si je nataknil očala, se zresnil in dostojanstveno pogledal po vseh, nato pa z brenčočim glasom izrekel obsodbo.

Jože Peternel, posestnik iz Kofe, je bil obsojen na pol leta ječe in plačilo vseh stroškov.

prepoveduje vsako odtujitev industrijskih ali trgovskih podjetij v vrednosti od 300, oziroma 100.000 din brez dovoljenja banske oblasti.

Podjetja tudi ne smejo sama ustaviti ali reducirati (zmanjšati) delo brez dovoljenja banske oblasti. Ban lahko postavi na stroške podjetja tudi svojega komisarja, ki bo nadziral taka podjetja. Kdor bi se pregrešil proti tem predpisom, bo kaznovan z globo do 500 tisoč din in z zaporom do 6 mesecev.

Z drugo uredbo je ban ustanovil posebno družbo, ki se bo bavila z nakupom in prodajo industrijskih in trgovskih podjetij. Banska oblast ji bo vpisala za 100 milijonov din delnic nove družbe, enaka vsota pa bo vpisana tudi od privatnih podjetij.

S temi uredbami, ki bodo po poročilih hrvatskih listov razširjene tudi na ostalo državo, so se pričeli uveljavljati pri nas slični ukrepi kakor so v veljavi v Nemčiji in Italiji, kjer ima država pretežni vpliv in besedo tudi v privatnih podjetjih.

TOMIŠELJ

Zopet nas je zapustil eden onih zvestih in zaslužnih mož iz naših kmetijskih vrst, ki jih bomo težko pogrešali v naših organizacijah in še težje nadomestili z drugimi. V nedeljo smo namreč pokopali ob izredno lepi udeležbi posestnika Jakoba Škrabo. Pokojnik je bil od početka zvest pristaš kmetijskega gibanja in član SKS. Bil je dolgoletni član podružnice Kmetijske družbe in gasilske čete. Pokoj njegovi duši, svojcem naše globoko sožalje.

VIŠJE LJUDSKE ŠOLE

Glavni prosvetni svet je izdal te dni učni načrt za višjo ljudsko šolo. Pouk na višji ljudski šoli bo trajal štiri leta in je obvezen za učence,

ki so končali štiri razrede ljudske šole in ne nadaljujejo šolanja na kakšni drugi šoli.

Naloga te šole je, razviti vse duhovne sile učenca s posebnim ozirom na to, da se okrepi narodno čustvovanje, poveča izobrazba in gospodarska sposobnost najširših ljudskih slojev in da ustvari iz učenca dobrega, narodnostno zavednega in sposobnega državljanja. Šola bo uvedla posebne predmete in z njimi učencem nudila takšno narodnostno in državljansko vzgojo, da bodo postali zavestni člani narodne skupnosti in konstruktivni člani države in družbe in to brez ozira na to, ali bodo pozneje v življenju ostali na vasi ali pa bodo delavci, obrtniki, trgovci in podobno v mestnih ali pa industrijskih naseljih. Splošna nacionalna in vzgojna naloga šole je v vseh naših krajih ista. Dajala bo vsem učencem one sestavine obče izobrazbe, ki so potrebne, da bodo z razumevanjem spremljali vse kulturne napore svojega naroda in človeštva na splošno in svojo vzgojo bo ta šola vzporedila z razmerami sredine, v katerih živi. To se bo doseglo zlasti na ta način, da bo šola posebno vpoštevala in se naslanjala na kulturne in gospodarske razmere v svojem kraju.

Višja ljudska šola bo ustanovljena povsod, kjer je osnovna ljudska šola z več ko enim oddelkom. Z uvedbo višjih ljudskih šol se izpopolnjuje tudi pri nas praznina, ki je vladala z ozirom na naše kulturne razmere in z ozirom na neenako prosvetljenje našega naroda kot celote v nasprotju z visoko stopnjo, ki so jo s tem v zvezi dosegli drugi kulturni narodi. Naravno je, da bo ta reforma našega osnovnega pouka izzvala tudi potrebo za napredovanje in modernizacijo celokupnega pouka v naši državi.

Čitajte in naročajte »KMETSKI LIST«!

Kmetska mladina

VELIKI OBREZ

Društvo kmetijskih fantov in deklet v naši vasi še vedno živi in skuša uveljaviti načela kmetjsko mladinskega gibanja. Zadnji čas sicer nismo delovali tako kot bi bila naša dolžnost, vendar pa v celoti za to ne nosimo odgovornosti mi sami, ampak razmere. Popolnoma se zavedamo velikega poslanstva in svoje dolžnosti, zato bomo tudi vse storili, kar bo kmetjsko mladinsko organizacijo v Velikem Obrezu posta vilo na nove temelje.

KAPELE

Naše mlado Društvo kmetijskih fantov in deklet ni napravilo tistega, kar bi morda marsikdo od nas pričakoval, kljub temu pa lahko rečemo, da misel krepko živi v naših srečih, kar je garancija, da bo delo v bodočnosti prineslo več uspehov. Voljo in odločnost čutimo v sebi. Hrepenenje po napredku naše vasi nam stalno stoji v zamisli, zato bomo skušali v sedanjih zimskih mesecih napraviti tisto, kar smo morda prej zamudili. Prosimo vse vodilne kmetjsko madinske pokretaše, da nas v našem delu podprejo.

■ **Petorčke je povila** žena nekega rudarja v francoskem mestu Lensu. Med novorojenci so bili štirje dečki in ena deklica. Mati in dečki so zdravi, deklici pa ni prišlo na tem svetu in je kmalu po rojstvu umrla.

Peternel se je zdrznil, Štempihar pa je z bedastim izrazom na licu pogledal sodnika in spustil hlačnico. Okrog Peternela se je zavrtela vsa dvorana. Z drhtečo nogo je stopil obsojeni čez prag in se šele na svežem zraku zavedel, da je obsojen...

— Da mi nikdar več ne pridete pred oči — se je na hodniku razjezil zagovornik in šel. — Ne rabim vašega plačila in ničesar, ker takšnih ljudi ni mogoče zagovarjati. Neverjetno!

Peternel ni odgovoril zagovorniku. Trudoma je stopil na cesto, za njim pa je potrto stopal Štempihar...

Dr. Lederer je že tri mesece ležal v postelji, toda zlomljena noga se mu nikakor ni hotela zaceliti. Preklinjal je svojo strast za lovom, ki mu je prinesla nesrečo. Vsako jutro je poskušal vstati, toda noga ni prenesla teže njegovega telesa. Leže sicer bolečin ni občutil, nogo je lahko skrčil v kolenu, pomagal s prsti, toda hoditi ni mogel. Prihajali so njegovi prijatelji zdravniki, sam je storil vse, kar je bilo v takem primeru potrebno, toda noga ni hotela postati poslušna. Dr. Lederer je postal že ne- strpen. Hrbet je imel že ves rdeč od ležanja, telo je hrepenelo po gibanju, noga pa ni mogla napraviti poštenega koraka. Ko je po petih mesecih močnega tarnanja priklopel Mirji do vrha, je skrivaj poslala v Kofce po Peternela. Zvedela je, da je prejšnji teden prišel iz zapora, kjer je obsedel svojo šestmesečno kazen. Žena je sicer vedela, da je Peternela ovadil njen mož, kljub temu pa ga je v pismu lepo prosila, naj pride k njim, ker je stanje njenega moža obupno in od nikoder ni pomoči. Oprostila se je v imenu moža zaradi njegovega dejanja in zapečatila pismo.

Okrog poldneva je stopil Peternel v hišo dr. Ledererja. Njegovo resno lice je molče pozdravilo gospo, nato pa sta oba stopila v bolniškovo sobo.

Dr. Lederer se je presenečen vzdignil na komolec, hotel je nekaj spregovoriti, pa mu

je beseda zamrla na ustih. Žena je med tem ponudila Peternelu stol, stopila nato k možu in mu popravila vzglavje.

Hvala, gospa. Ne bom sedel. Če gospod doktor dovoli, bom nogo takoj pregledal.

— Prosim! Seveda dovoli, — je v njegovem imenu odgovorila žena in odkrila odejo.

Peternel je pristopil, potipal nogo od obeh strani in resno menil:

— Noga je napačno zravnanja, gospa. Če gospod dovoli in zaupa moji skromnosti, mu lahko pomagam.

— Nikdar vam ne bom pozabila, prav toplo vas prosim, če bi le vi hoteli, je govorila žena, mož pa je molčal in strmel v strop.

Prinesite, gospa, vroče vode, nekaj mila, obveze in nekaj špirita. Pri vas te reči gotovo ne manjkajo.

Sedite prosim! Takoj vam prinesem.

Peternel je med tem v sredi vzel dva stola, se vsedel in molče strmel v kot. Dr. Lederer je tu in tam kradoma pogledal po možu in opazil bistrost njegovega obraza, ki so ga obenem krasile poteze dobrote in iskrenosti.

— Takole, gospod. Še kaj rabite?

— Ne bo treba, pač pa, dve rjuhi za ono dolgo mizo in tisto vazo denite morda na okno.

Gospa Mirja je hitro izpolnila, kar je želel Peternel in vprašujoče obstala pred njim.

— Ali ste močni, gospa?...

— Ne vem, če ni kaj pretežkega?...

— Pomagali mi boste prenesti gospoda doktorja na ta dva stola.

Peternel je nato pristopil k postelji in krepko prijel bolnika. Gospa Mirja je pomagala. Posadila sta ga na desni stol in položila noge na levega. Vmes je bilo za korak prostora.

— Saj bomo hitro končali, gospa! Malo vate še prinesite, jaz si bom pa med tem umil roke.

Med tem, ko je gospa Mirja stopila v sosedno sobo, je Peternel skoraj polovico opravil. Na sveže zaraslo nogo je zopet prelomil in jo nanovo naravnal. Bolnik je od bolečin

omedlel. Peternelovi prsti so se s posebno spretnostjo sukali okrog zlomljenega dela. Vsako žilico je otipal, vsak prst je imel svojo posebno nalogo. Mimogrede je Peternel vrgl pogled v lice zdravnika, ki se je med tem že osvestil in začuden strmel v prste divjega zdravnika. Trdo je stisnil ustnici, da bi se mu ne izmaknil vzklik od bolečine. Nenehno je strmel v kmeta, ki je s posebno spretnostjo naravnal kost, žile in mišice, da nazadnje sploh ni več občutil bolečine. Peternelovi prsti so gladili, pritiskali in zopet gladili; nato je napravil obvezo in nogo položil v mavec.

Čez tri tedne je prišel pogledat k zdravniku dr. Ledererju, pa ga je gospa Mirja dočakala že na pragu:

— Kako se naj vam zahvalim? Moj mož že stopi na nogo, bolečine so mu popolnoma prenehale.

— Ne vprašajte po zahvali, da je le vse v redu. Uspešno delo je samo plačilo!

— Veste, težko mi je in ne vem, kako bi vas prosila odpuščanja. Moj mož vas je tožil zaradi mazaštva, sedaj pa ste mu pomagali. Prosim vas, če mu morete odpustiti.

— Skoraj pozabil sem že na tisto, gospa. Recite gospodu doktorju, da nimam sovraštva do njega. Recite mu tudi, da je sila naravnega daru močnejša od priučenega človeku. Jaz ne morem za to, če me je narava določila, da pomagam naši skromni vasi. Moram pomagati trpečemu človeku, ker v našo blatno vas nihče ne pride... Srečno gospa!

Peternel se je obrnil in šel, Mirja pa je nemo strmelja za njim, ki je za krivico storil njenemu možu neplačljivo dobroto.

Ko sem slišal pripovedovati pričujoči resnični dogodek s Koroškega, sem se spomnil usode današnjega človeka. Koliko naravnih talentov trohni in se izgublja. Kakor bi se samo blato dvignilo iznad nas v najlepših poljih nastajajo močvirja, v katerih tone zdrava kri našega naroda.

■ Aretiran poslanik. V Bukarešti so oblasti nedavno aretirale bivšega čilskega poslanika Francesca Madrida. Poslanik Madrid je po svojem odstopu ostal v rumunski prestolnici. Dolže ga brčkone vohunstva in mu očitajo, da je bil v pretesnih stikih z britanskim poslanikom.

■ V Nemčiji je zvonjenje oblastveno omejeno. Da se med prebivalstvom po možnosti nedomesti izguba počitka zaradi nočnih alarmov, smejo odslej v Nemčiji zvoniti cerkveni zvonovi šele po trinajsti (eni) uri, ako je bil dan prejšnjo noč nočni alarm.

Kaj se godi po svetu

VOJNA MED NEMČIJO IN ANGLIJO

se je tudi pretekli teden omejevala v glavnem na medsebojne letalske napade. Nemški napadi na London in druga industrijska mesta v Angliji so se pretekli teden zopet pojačali. Najdaljši alarm pred zračnimi napadi je trajal v Londonu celih trinajst ur. Nепrestano so prihajali valovi nemških bombnih letal in iz velikih višav od 8000 metrov metali rušilne in zažigalne bombe na določene cilje. Poročila nemškega poročevalskega urada govore o ogromnih požarih, ki so jih povzročile nemške bombe. Nemci so potopili tudi veliko število angleških tovornih ladij.

Na drugi strani so pa angleška vojna letala obiskovala noč za nočjo nemško industrijo, nemške luke, železniška križišča in druga važna vojaška mesta ter jih obmetavala z bombami najtežjega kalibra. Angleži so izvršili pretekli teden tudi silovit napad na Berlin in bombardirali celo škodove tvornice v Plznu. V Berlinu so izbruhnili največji požari v sedanji vojni, kakor poročajo Angleži.

KAJ JE ZAHTEVALA ITALIJA OD GRČIJE

V ultimativni noti, ki jo je v nedeljo 27. oktobra ponoči izročila Italija Grčiji in v kateri je zahtevala v roku treh ur odgovor, so bile postavljene sledeče italijanske zahteve:

»Italijanska vlada je sklenila zahtevati od grške vlade kot poročstvo nevtralnosti in kot poročstvo varnosti Italije, da sme zasesti s svojimi oboroženimi silami, dokler bo trajala sedanja vojna z Veliko Britanijo, nekatere strateške točke na grških tleh. Italijanska vlada zahteva od grške vlade, da je ne ovira pri tem zasedanju in da ne ovira svobodnega prehoda čet, ki naj zasedbo izvedejo. Te čete ne prihajajo kot sovražnice grškega naroda in italijanska vlada ne misli s to začasno zasedbo nekaterih strateških točk, zasedbo, ki so jo narekemale okoliščine in ki je sicer čisto obrambnega značaja, kršiti suverenost in neodvisnost Grčije.

Italijanska vlada zahteva od grške vlade, da da takoj vojaškim oblastvom potreben nalog, da se bo to zasedanje moglo izvesti na miren način.

Če bodo italijanske čete trčile ob odpor, bodo odgovorile z orožjem, a grška vlada bo nosila odgovornost za nastale posledice.

Predsednik grške vlade general Metaxas je smatral italijansko noto za nesprejemljivo in je izdal takoj nalog grškim četam, da se vsakemu prodiranju na grško ozemlje upro. Italijanske

čete so takoj po izteku roka treh ur pričele korakati proti grški meji in tako se je pričela vojna na Balkanu, ki bo imela morda odločilen pomen v sedanji svetovni vojni.

TUJI DELAVCI V NEMČIJI

Po najnovejših nemških podatkih je zaposlenih v Nemčiji okoli 950.000 inozemskih delavcev, in sicer 550.000 v poljedelstvu, ostali pa v industriji in sorodnih panogah. Italija je po teh podatkih stavila Nemčiji na razpolago 90.000 svojih delavcev, ki so bili mobilizirani za delo v Nemčiji po prostovoljni izjavi. Vedno več delavcev prihaja v Nemčijo iz Danske, iz Belgije in iz Nizozemske.

ODLIKOVANI RUSKI IZUMITELJI

Vrhovni sovjet je odlikoval nekaj sovjetskih izumiteljev za zasluge, ki so si jih pridobili, ker so izdelali nekaj novih vrst orožja. Vsi so bili odlikovani z zlatimi kolajnami in lahko nosijo naslov »junaki dela«. Odlikovani so: Takarev, Polokarpov, Spitalij, Grabin, Jakovljevič, Nikolin, Klimov, Ivanov in Krupčatnikov. Izdelali so neke posebnosti za letalstvo, topništvo in za oborožitev pehote.

RUSKE PRIDOBITVE

Sovjetska zveza se je s povratkom nekdanjih ruskih pokrajin od Belega do Črnega morja povečala za 462.000 kv. km, to je za dvakratno površino naše države. Površina ozemlja Sovjetske zveze meri 21.2 milijona kv. km in znaša povečanje 2.2 odst. Število prebivalstva Sovjetske Rusije je zrastle s 170.5 milijona na 193.2 milijona duš, torej za 22.7 milijona ali za 13 odst. Od novih prebivalcev odpade več ko polovica na zasedene dele Poljske. Prirastek v severnem delu Bukovine in v Besarabiji znaša nekaj nad 4 milijone duš. Prirastek po osvojitvi Litve, Latvije, Estonke in dela Finske znaša skupno 5.5 milijona ljudi. Število zveznih republik Sovjetske Rusije se je s priključitvijo novih pokrajin zvišalo od 11 na 16.

■ Ameriške letalske tovarne bodo začele izdelovati nove leteče trdnjave, ki bodo trikrat večje kakor največji ameriški bombniki. Posadka nove leteče trdnjave bo znašala 10 mož. Oborožena bo s topovi in stojnicami. Na njih bo prostora za prevoz 225 vojakov v popolni bojni opremi. Letalo bo moglo preleteti Atlantski ocean brez vmesnega pristanka.

Svobodni v lastni državi

Ob priliki polaganja temeljnega kamna novi državni bolnici na Cetinju, katere slovesnosti se je udeležil tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković, je bil prirejen banket, na katerem je bilo izrečenih več govorov. Govoril je tudi predsednik vlade in rekel med drugim, da vlada na Balkanu sedaj mir, čeprav se je nekdanj smatral ta del Evrope za izvor neredov in vojn.

»Če globlje razmišljamo o tem,« je rekel predsednik vlade, »bomo ugotovili, da so dejanske prilike v tistih časih, ko se je tako napačno mislilo, kazale nekaj drugega. Mi smo v preteklosti imeli res mnogo vojn. Toda naša borba je imela povsem drugi karakter in svoj poseben pomen. Mi smo se borili stoletja, da bi ustvarili neodvisno in svobodno domovino. Mi se nismo borili za to, da bi motili kulturni razvoj drugih držav in narodov, ampak za to, kar je potrebno, da ustvarimo svojo neodvisnost in svojo svobodo, da bi se mogli v miru kulturno razvijati kakor ostali civilizirani narodi. To nalogo smo izvršili s številnimi žrtvami. Menda noben narod ni tako drago plačal svoje svobode kakor ravno naš narod. Nobena država ni zgrajena na več kosteh in žrtvah, kakor je zgrajena naša domovina. Mi smo se zanjo borili zato, da bomo v njej svobodni in da se v njej kulturno povzdignemo in usposobimo za napredek in boljše življenje.«

DAN VARČEVANJA

Priporočilo Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije.

Dan 31. oktobra, ki je po mednarodnem sporazumu pravih hranilnic določen za praznik varčevanja, so slavili tudi letos.

Ob tej priliki opozarja Zveza hranilnic kraljevine Jugoslavije na to-le:

Tudi v sedanjih težkih časih se je pokazalo, da brez organiziranega in naprednega narodnega varčevanja nima obstanka neodvisno narodno gospodarstvo niti ni ugodnega kredita niti dovolj utrjenih javnih financ.

Oni, ki so varčevali, tudi danes laže živijo in zmagujejo v življenju, stradajo pa oni, ki niso dovolj delali in varčevali ter sedaj nimajo sredstev, ki bi jim olajšala življenje in delo.

Kakor je prej opozarjala na potrebo varčevanja in vseh ukrepov za njegovo varnost in napredek, tako opozarja tudi sedaj Zveza hranilnic kraljevine Jugoslavije tega dne v sodelovanju z občinskimi in mestnimi hranilnicami na še večjo potrebo nadaljnega njegovega izvajanja in varovanja ter priporoča državljanom Jugoslavije:

Varčujte tudi naprej, kolikor morete! V Vaše in splošno dobro, za neodvisnost in napredek naše države; v tem Vas bodo vsestransko podprle vaše občinske in mestne hranilnice, ki kot pupilno varni denarni zavodi nudijo vašim prihrankom popolno varnost.

Levo: Begunci se vračajo na svoje stare domove. — Desno: Bombe ne prizanašajo niti pokopališčem.

Iz naših krajev

× **Jugoslovanska zahvala v Moskvi.** Jugoslovanski poslanik v Moskvi dr. Milan Gavrilović je obiskal pomočnika ruskega znanjega ministrstva Višinskega in mu izrekel zahvalo jugoslovanske vlade za pomoč, ki jo je Rusija izkazala jugoslovanskim mornarjem s ponesrečenega parnika »Vido«, ki se je potopil blizu izliva Donave v Črno morje.

× **Požar** je uničil gospodarsko poslopje gostilničarja Rozmana v Stražišču pri Kranju. Požar je nastal zaradi kratkega stika, ko se je pretrgal električni vod pod težo snega.

× **Po nesreči** je ustrelil gostilničar in mesar Alojz Cimperman s Polzele svojega mesarskega pomočnika Antona Bratca. V domači gostinli sta se igrala s samokresom in se je orožje nenadno sprožilo in krogla je zadela Bratca v prsi. Zgrudil se je mrtev na tla. Gostilničarja so orožniki izročili okrožnemu sodišču.

× **Jeremija Živanovič**, bivši kraljev guverner in senator je v Beogradu umrl. Pokojni guverner je bil eden najboljših srbskih profesorjev.

× **Hrvatski »POGOD«** bo najel 250 milijonov din posojila, ki ga bo porabila za prehrano prebivalstva hrvatske banovine. Pooblaščen gospodarsko društvo bo dobilo jamstvo za posojilo, ki ga bo najelo pri Priv. agrarni banki od banovine Hrvatske.

× **Poplave.** V južnih krajih naše države so nastale vsled neprestanega deževja silne poplave, ki so povzročile ogromno škodo. Na tisoče ljudi je ostalo brez strehe. Voda je poplavlila rodovitna polja, odnašala zemljo in podirala hiše. Posebna velika škoda je bila od poplav v Hercegovini.

× **Kakor druga leta tako bo »Zveza bojevnikov«** v Ljubljani tudi letos priredila potovanje na grob blagopokojnega kralja Aleksandra

I. Zedinitelja na Oplenac. Spored je sledeč: V petek 8. novembra odhod iz Ljubljane ob 20. uri z brzovlakom v Beograd. V soboto 9. novembra prihod v Beograd ob 7. uri zjutraj, nato porazdelitev prenočišč in ob 11. dopoldne odhod z vlakom do Arandjelovca. Ob 3. poklonitev na grobu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Zvečer ob 22. povratek z vlakom v Beograd. V nedeljo 10. novembra obisk znamenitosti Beograda. Odhod iz Beograda istega dne ob 23. V ponedeljek 11. novembra prihod v Ljubljano ob 9.23. Stroški potovanja so določeni na 350 din (II. razred 100 din več za osebo); všteti so samo stroški za skupno prenočišče.

× **Pridelek letošnje pšenice** v Jugoslaviji brez banovine Hrvatske, kjer še niso podatki zbrani, znaša 15.55 milijona metrskih stotov. lanski pridelek je znašal 23.49 milijona metrskih stotov, kar znači, da je letošnji pridelek za cela 36.6 odst. manjši.

× **Na smrt** na vešalih je bil obsojen pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti kleparski pomočnik Karel Mihovec, ki je izvršil iz ljubosumnosti dvojni umor. Z nožem je pred letom dni do smrti zabodel svojo ljubico Mimiko Rep in svojega tekmeča Viktorja Raspergerja.

× **Žerjavica v krvi** se imenuje nova zbirka črtic in novel izpod peresa tov. Ivana Albrehta. Knjiga, ki obsega šest tiskovnih pol in jo je izdala založba SLOVKA v Ljubljani, vsebuje šestnajst črtic in novel. Večinoma vse so resnega značaja in opisujejo človekovo borbo z usodo in s samim seboj. Osnovno črto vse knjige tvorijo etično-socialna vprašanja, mimo katerih danes ne more noben misleč človek. Nekateri, kakor »Novica«, »Imela sta se rada« in »Modras« so zajete iz življenja našega podeželskega človeka. — V platno vezana in res lepo opremljena knjiga velja 40 din. Razen te izdaje sta na razpolago še luksuzna in bibliofilska, ki pa prihajata bolj v poštev za ljubitelje kakor za ljudske knjižnice. Knjiga se na-

roča pri založbi SLOVKA v Ljubljani. Društva, ki naroče knjigo potom Zveze kif, jo prejmejo poštne prosto. Delo toplo priporočamo!

× **Pridelek tobaka** znaša letos na Hrvatskem tisoč dve sto vagonov.

× **Dve novi kmetijski šoli** smo dobili v Jugoslaviji. Z ukazom kraljevih namestnikov sta namreč te dni bili ustanovljeni kmetijski šoli v Banjaluki in Kraljevu.

× **Tudi v Šumadiji je letos slaba letina.** Pšenice je za polovico manj kakor lani, koruza je slaba in le počasi dozoreva, sliv ni niti za 10 odstotkov, a vinogradi so dali po 70 ali celo 80 odstotkov manj pridelka kakor lani.

× **Cena mleku.** Mlekarsko društvo je na svoji seji, ob navzočnosti gg. zastopnikov Banske uprave, Mestnega poglavarstva in Kmetijske zbornice sklenilo, da se cena mleku poviša na 3 dinarje za liter. Ker je ta povišek tako malenkosten z ozirom na splošni porast cen, vljudno prosimo prizadete, da ga lojalno vzamejo na znanje.

Iz tujine

× **Neki ameriški profesor** za rastlinstvo je izračunal, da ima bukev s premerom 75 cm 120.000 listov. Smreka iste debeline pa ima okrog 24 milijonov igel.

× **Angleški kralj Jurij** je poslal grškemu kralju in grškemu narodu ob priliki pričetka vojne z Italijo posebno spomenico. Anglija je obljubila Grčiji vso podporo, ki jo bo mogla nuditi v novi vojni. V to svrhu, da se pogovore o načinu podpore je prišla v Atene delegacija angleških oficirjev s šefom generalnega štaba angleške vzhodne vojske.

× **Turški poslanik Aktaj** v Moskvi je imel takoj po izbruhu vojne med Italijo in Grčijo dveurni razgovor z ruskim zunanjim ministrom in predsednikom vlade Aleksandrom Molotovim.

× **Nemška letala so potopila** enega največjih angleških potniških parnikov »Empress of Britain«, ko je vozil v Kanado angleške žene in otroke. Od 643 oseb se jih je rešilo 598. Potopljena ladja je imela 42.000 ton.

× **Povišana vzdrževalnina.** Na podlagi pogodbe o premirju med Nemčijo in Francijo, po kateri mora poslednja vzdrževati nemške okupacijske čete, je morala dati francoska vlada na razpolago okupacijskim oblastem novih 15 milijard frankov poleg 50 milijard frankov, ki so jih nemške oblasti že prejele. Nova svota, ki jo morajo dnevno plačevati Francozi za vzdrževanje nemške okupacijske vojske znaša 60 milijonov frankov.

× **Anglija je nakupila v Argentini** za 40 milijonov funtov šterlingov življenjskih potrebščin.

× **Preseljevanje Nemcev** iz Besarabije in Bukovine je končano. Prihodnje dni se bo pričelo preseljevanje Nemcev iz severne Dobrudže, ki je ostala še rumunska. Med Nemčijo in Rumunijo je dosežen že sporazum glede preselitve dobruških Nemcev.

× **Pomorski promet** med Grčijo in Črnim morjem vzdržujejo sovjetske ladje.

× **100 italijanskih letal** je bombardiralo angleško Malto. Cilj italijanskih napadov so bila letalska oporišča, pristaniške naprave in utrdbe. Italijanska poročila javljajo, da je napad povzročil na Malto velike požare. Italijanski letalski napad na Malto je sledil kot odgovor na angleški napad na Neapelj. Angleška letala so se dvignila v Angliji, preletela Belgijo, Nemčijo, Švico in zmetala na Neapelj številne bombe, nakar so nadaljevala pot v Grčijo.

× **Švedski listi** napovedujejo da se bo Hitler sestal tudi z belgijskim kraljem Leopoldom, ki naj bi bil v zvezi z načrtom o preureditvi Evrope po načrtu osiščnih držav.

× **Med Sovjetsko Rusijo in Ameriko** se bodo ta teden nadaljevali razgovori, ki jih je pri-

Prizorišče bojev med Italijo in Grčijo. Italijanske čete prodarajo po ozki dolini proti mestu Janini, ki so ga že obkolile. Grške čete so se umaknile na utrjeno linijo imenovano Metaxasova črta, kjer bodo poskušale braniti svojo domovino. Na nekaterih mestih so prešle tudi grške čete v napad.

**VELIKA
BLAZNIKOVA
PRATIKA**
je izšla
1947

čel nedavno ruski veleposlanik v Washingtonu z podtajnikom za zunanje zadeve Združenih držav. O vsebini novih razgovorov ni bilo do sedaj nobeno obvestilo. Razgovori so vsekakor važni in se tičejo velikih vprašanj na Daljnem vzhodu, ki zanimajo tako Rusijo kakor tudi Ameriko.

■ **Grčija** meri 130.000 kv. km. in ima 6 milijona 600 tisoč prebivalcev. Ozemlje je večinoma gorato in deloma kraško. Njena obala je zelo členovita s številnimi otoki in polotoki. Grčija ima močno razvito trgovsko mornarico. Položaj Grčije je zelo važen za obvladanje vzhodnega Sredozemlja.

■ **Proizvodnja letal v Ameriki** znaša sedaj 900 mesečno. Predsednik Združenih držav Roosevelt je izjavil, da se bo takoj po volitvah predsednika sestal kongres, ki bo sprejel nov program, ki bo omogočil izdelavo 50.000 letal letno.

■ **Bivši albanski kralj Zogu**, ki se sedaj nahaja na Angleškem, namerava odpotovati v Zedinjene države.

■ **Japonci** so doživeli v zadnjem času že več porazov in se bodo morali umakniti iz cele pokrajine Kvangsi. Kitajske čete zasledujejo umikajoče se Japonce in jim prizadevajo obšutne izgube.

■ **Italijanska vojska v Albaniji** šteje nad 200.000 mož, ki je zelo dobro oborožena. Ta vojska prodira sedaj v Grčijo, kjer pa je naletela na močan odpor. Grki so mobilizirali okrog 400.000 mož.

■ V ruskem mestu Tangoroku so sovjeti postavili velik spomenik carju Petru Velikemu.

■ **Nova premogovna polja so odkrili** v ruski republiki Tadžigistan. Blizu Stalingrada se nahajajo bogati premogovni skladi in mnogo drugih rudnin. Ponekod leži premog kar na zemeljski površini. Dalje so odkrili ležišča dragocenega volframa in drugih koristnih rudnin.

■ **Izgube Francove vojske v španski državljanski vojni.** Na spominski dan padlim vojakom so v mestu Saragosi odkrili spomenik na katerem je napisano, da je pehota dala v boju za svobodo Španije 49.000 mrtvih, 247.000 ranjenih in 800 invalidov.

■ **Nad dve milijardi dinarjev** izda Anglija za vojno, pa ne morda na mesec ali na teden, temveč na dan!

■ **Zamenjava prebivalstva v Dobrudži.** Rumunsko-bolgarska komisija za izmenjavo prebivalstva v Dobrudži je končala svoje delo. Iz severne Dobrudže se bo izselilo 54.000 Bolgarov. Izseljevanje se je pričelo 1. novembra.

■ **Zračna borba v višini 9000 m.** Neko angleško poročilo opisuje letalsko borbo med angleškimi in nemškimi letali v višini 9000 m. ki nam dokazuje vso srditost in drznost zračnih borb. Angleška lovska letala so napadla skupino 50 nemških Messerschmittov, ki je poskušala napasti London. Pri brzini skoro 500 km na uro so se angleška letala spopadla s sovražnikom. »Škotskemu lovskemu odredu« je uspelo sestreliti osem sovražnih lovcev, ki so spremljali nemške bombnike. Nemški bombniki so bili nato prisiljeni k povratku. Borba med nemškimi in angleškimi lovci je bila v višini skoro 9000 m.

■ **Finska je izgubila** v vojni z Rusijo 40000 ton ladij. Vsega skupaj so Rusi potopili 21 trgovskih ladij.

SVOBODNI TRG

London 1 funt 216.61—219.81, Newyork 100 dolarjev 5480—5520, Ženeva 100 frankov 127.10—128.10.

Ljubljanska borza

London 1 funt 175.15—178.35, Newyork 100 dolarjev 4452—4485, Ženeva 100 frankov 1028.64—1038.64.

PRIDELKI

Krompir 1 kg 1.75 do 2 din, čebula 1 kg 2 do 3 din, kisló zelje 1 kg 5 din, fižol ribničan 4, koks 6 din, mleko liter 2.75 do 3 din, Surovo maslo 34 do 40 din, čajno maslo 44 do 48 din, jajca kos 1.75 do 2.25 din, koruza 3 do 3.50 din, oves 2 din, proso 3.50 din, kokoši 25 do 38 din.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 99—101, agrarji 52 denar, vojna škoda promptna 443—445, begluške obveznice 76 do 77, dalm. agrarji 69—71.50, 8% Blerovo posojilo 99 denar, 7% Blerovo posojilo 94—95, 7% posojilo Drž. hip. banke 102 denar, 7% stab. posojilo 96—98. Delnice: Narodna banka 6500 blago.

Sejmi

10. novembra: Puconci;
11. novembra: Ormož, Središče, Bušče vas, Št. Gotard, Laško, Marenberg, Oplotnica, Sp. Gorje, Bučka, Sv. Peter pod sv. gor., Šmartno ob Paki, Studenec pri Krškem, Kamnik, Moravče, Poljčane;
12. novembra: Ljutomer, Ormož, Maribor, Dol. Lendava, Metlika, Bušče vas;
13. novembra: Celje, Ptuj, Trbovlje, Grahovo;
14. novembra: Turnišče
15. novembra: Vransko, Maribor, Gor. Radgona, Poljčane, Trbovlje;
16. novembra: Brežice, Celje, Trbovlje.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, karuzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnena dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi

r. z. z o. z.
v Ljubljani

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257
Brzjav: „Kmetijski dom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive obrestuje po **4 do 5%**
Za vse vloge nudi popolno varnost!
Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!